

CRNA GORA

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST

TEL: +382 (0)20 406 700

FAX: +382 (0)20 406 702

E-MAIL: ekip@ekip.me

www.ekip.me

Broj: 0402-2469/11

Podgorica, 16.07.2015. godine

Na osnovu člana 11 stav 1 tačka 16, člana 14 stav 1 tačka 6, čl. 92, 93, 94, i 95 Zakona o elektronskim komunikacijama („Sl. list CG“, broj 40/13), Pravilnika o metodologiji obračuna neto troška pružanja usluga Univerzalnog servisa („Sl. list CG“ broj 12/14), člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku („Sl. list RCG“, broj 60/03 i „Sl. list CG“, broj 32/11), u predmetu određivanja naknade neto troška i visine doprinosa prema odabranom operatoru Univerzalnog servisa Telenor d.o.o. Podgorica, Savjet Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost na sjednici održanoj dana 16.07.2015. godine donio je

RJEŠENJE

1. Odobrava se Telenoru d.o.o. Podgorica naknada za pokriće neto troška za pružanje usluge Univerzalnog servisa za pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži i javno dostupnim elektronskim komunikacionim uslugama na fiksnoj lokaciji uz posebne mjere i povoljnosti za lica sa invaliditetom i socijalno ugrožena lica za 2014. godinu, u iznosu od **116.766,76 €**.
2. Visina doprinosa za pokriće neto troška Univerzalnog servisa za pružanje usluge Univerzalnog servisa za pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži i javno dostupnim elektronskim komunikacionim uslugama na fiksnoj lokaciji uz posebne mjere i povoljnosti za lica sa invaliditetom i socijalno ugrožena lica iz tačke 1 ovog rješenja, u iznosu od **116.766,76 €**, po pojedinim obveznicima plaćanja naknade neto troška iznosi:

▪ Crnogorski Telekom A.D. Podgorica	.....	56.547,15 €
▪ Telenor d.o.o. Podgorica	.....	37.106,66 €
▪ Mtel d.o.o. Podgorica	.....	20.105,24 €
▪ Total tv Montenegro d.o.o. Podgorica	.....	3.007,71 €

3. Obveznici naknade neto troška Crnogorski Telekom A.D. Podgorica, Mtel d.o.o. Podgorica i Total tv Montenegro d.o.o. Podgorica su dužni da uplate određene im iznose iz tačke 2 ovog Rješenja, neposredno Telenoru d.o.o. Podgorica, na žiro račun broj 510-54580-36 koji se vodi kod Crnogorske Komercijalne Banke A.D. Podgorica, u roku od 15 dana od dana prijema Rješenja.
4. Operatori Crnogorski Telekom A.D. Podgorica, Mtel d.o.o. Podgorica i Total tv Montenegro d.o.o. Podgorica, koji su obveznici naknade neto troška pružanja Univerzalnog servisa iz tačke

3 ovog rješenja dužni su da Agenciji dostave dokaz o izvršenoj uplati sredstava iz tačke 3 u roku tri dana od dana uplate.

5. Telenor d.o.o. Podgorica dužan je da bez naknade omogući Crnogorskom Telekomu A.D. Podgorica, Mtelu d.o.o. Podgorica i Totalu tv Montenegro d.o.o. Podgorica korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture koja je izgrađena za potrebe Univerzalnog servisa.
6. Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku.

Obrazloženje

Savjet Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je Rješenjem broj: 0402-4119/25 od 25.01.2011. godine, odredio Telenor d.o.o. Podgorica za operatora Univerzalnog servisa za pružanje usluge pristupa javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži i javno dostupnim elektronskim komunikacionim uslugama na fiksnoj lokaciji, čime se omogućava govorna komunikacija i brzina prenosa podataka koja omogućava funkcionalni pristup internetu i omogućavanje posebnih mjera i povoljnosti za lica sa invaliditetom, uključujući i pristup hitnim službama koje daju jednake mogućnosti za pristup javno dostupnim telefonskim uslugama koje imaju i drugi krajnji korisnici. Telenor pruža uslugu Univerzalnog servisa za koju je određen pomenutim rješenjem za 19 korisnika i Agenciji za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu Agencija) dostavlja izvještaje u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama („Sl. list CG“, broj 40/13) (u daljem tekstu Zakon) i Pravilnikom o kriterijumima za ocjenu opravdanosti zahtjeva korisnika za pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži putem Univerzalnog servisa („Sl. list CG“, br. 56/13).

Članom 92 stav 1 Zakona je propisano da operator Univerzalnog servisa ima pravo na naknadu neto troškova za pružanje usluge Univerzalnog servisa, ako mu pružanje Univerzalnog servisa predstavlja prekomjerni trošak. Član 93 stav 2 Zakona propisuje da je operator Univerzalnog servisa dužan, da do kraja drugog kvartala tekuće godine, Agenciji dostavi izvještaj o pružanju usluga Univerzalnog servisa sa obračunom neto troška i računovodstvenom evidencijom, kao i podatke na osnovu kojih je izvršen obračun neto troška pružanja Univerzalnog servisa u prethodnoj godini.

U skladu sa navedenim odredbama Zakona, Telenor je Agenciji dostavio Zahtjev za naknadu neto troška za poslovnu 2014. godinu, br. 08-3853 od 20.04.2015. godine, kojim je tražena naknada neto troška u ukupnom iznosu od 116.766,76 €. U prilogu zahtjeva dostavljeni su računi dobavljača i izvršilaca usluga za sve stavke iz zahtjeva, koji se odnose na troškove izgradnje radio bazne stanice u MZ Gostilje, Opština Danilovgrad i tekućeg održavanja radio bazne stanice u MZ Trešnjevo Opština Cetinje kako slijedi u narednoj tabeli:

	Dobavljač	Lokacija/usluga	Total EUR
1.	Mezon	Gostilje – izvođenje radova na prilaznom putu	13.291,00
2.	Mezon	Gostilje – izvođenja niskonaponskog voda	26.162,39
3.	Mezon	Gostilje – izvođenje građevinskih radova i radova na gromobranskom uzemljenju	17.505,66
4.	Mezon	Gostilje – izrada projektne dokumentacije za NN vod	1.410,26

5.	JU Institut	Gostilje - revizije	1.160,00
6.	Unipred	Gostilje - Izrada čelične kontejnera UMK 400 kontejner	11.300,00
7.	Unipred	Gostilje - Izrada i ugradnja čelične konstrukcije – antenski stub	23.134,88
8.	GEOS	Gostilje - Situacija R 1:250	486,00
9.	GEOS	Gostilje - Snimanje i izrada geodetske podloge R 1:250	162,00
10.	GEOS	Gostilje - Snimanje i izrada geodetske podloge za NN vod R 1:250	270,00
11.	Proinspekt	Gostilje - Stručni nalaz	75,50
12.	Unipred	Gostilje - ograda	3.232,15
13.	JU Institut	Gostilje - elaborat o procjeni uticaja bazne stanice na životnu sredinu	500,00
14.	JU Institut	Gostilje - komisija za tehnicki prijem BS	975,00
15.	ZTE	Gostilje – radio bazna stanica <i>Oprema je izlistana na objedinjenoj fakturi koja uključuje više lokacija. Nakon pristizanja naručene opreme ista je podijeljena</i>	6.428,20
16.	NEC	Gostilje - RR link (strana A-Gostilje i strana B-Telenor) <i>Oprema je izlistana na objedinjenoj fakturi koja uključuje više lokacija. Nakon pristizanja naručene opreme ista je podijeljena</i>	3.755,37
17.	Acome	Gostilje - Instalacioni materijal <i>Oprema je izlistana na objedinjenoj fakturi koja uključuje više lokacija. Nakon pristizanja naručene opreme ista je podijeljena</i>	745,5
18.	Ceragon	Gostilje - Panel Antene <i>Oprema je izlistana na tri fakture koje uključuju više lokacija. Nakon pristizanja naručene opreme ista je podijeljena po</i>	2.228,47
19.	Telemont	Gostilje – montaža terminalne opreme	168,00
20.	Dragović Đoko, Batrić, Božidar i Budimir	Gostilje - Ugovor o zakupu	500,00
21.	Agencija za el. komunikacije	Gostilje - Naknada za radio frekvencije	109,60
22.	Agencija za el. komunikacije	Gostilje - Naknada za radio frekvencije	10,96
23.	Elektroprivreda Crne Gore	Gostilje - Račun za struju <i>Napomena: Dat je iznos proporcionalno za 19 dana u 2014 koliko je bila aktivna bazna stanica. Navedeni račun pokriva</i>	64,00
24.	Vuk Ilković, Jelica Simonović i Dragan Filipović	Gostilje - Gostilje – Komisija za ocjenu elaborata zaštite životne sredine	850,00
25.	Pobjeda – obavještenje zainteresovane javnosti (04.10.2014.g.)	Gostilje - Račun OGL2371	88,24

26.	Pobjeda – obavještenje zainteresovane javnosti (11.10.2014.g.)	Gostilje - Račun OGL2440	88,24
27.	Pobjeda – obavještenje zainteresovane javnosti (04.11.2014.g.)	Gostilje - Račun OGL2664	88,24
	UKUPNO za lokaciju Gostilje (1)		114.789,66
28.	Koprivica	Trešnjevo – Transport agregata	422,50
29.	Proinspekt	Trešnjevo – Stručni nalaz	104,00
30.	Mezon	Trešnjevo – Zamjena NN odvodnika prenapona (sanacija)	870,00
31.	Elektroprivreda	Trešnjevo – Račun za struju	853,81
32.	Kneževic Đuro	Trešnjevo – Ugovor o zakupu	500,00
	UKUPNO za lokaciju Trešnjevo (2)		2.750,31
	UKUPNO (1+2)		117.539,97

Navedeni troškovi ne sadrže PDV jer nijesu Telenorov trošak, pošto su isti refundirani kroz PDV prijavu od Poreske uprave.

Telenor u Zahtjevu za naknadu neto troška za poslovnu 2014. godinu nije prikazao troškove svojih zaposlenih koji su bili angažovani na planiranju optimalne lokacije za izgradnju radio bazne stanice u MZ Gostilje, izradi tehničke dokumentacije i implementaciji radio bazne stanice. Takođe nijesu uključeni troškovi redovnog održavanja radio baznih stanica za potrebe pružanja Univerzalnog servisa (ljudski resursi potrebni za te aktivnosti, troškovi izlazaka na navedene lokacije u cilju otklanjanja kvarova).

Telenor je dostavio pregled prihoda koje je u toku 2014. godine ostvario od pružanja usluge Univerzalnog servisa. Prihodi koje je od pružanja usluga Univerzalnog servisa u 2014. godini, ostvario Telenor iznose 773,21 € (bez PDV-a) i odnose se na:

Vrsta prihoda	Total EUR
Priključci	68,36
Računi svih korisnika US	490,85
Pozivi koji su ostvareni ka brojevima US	27,30
Terminacija poziva prema korisnicima US	186,70
UKUPNO	773,21

Prema članu 93 stav 4 Zakona Agencija provjerava i odobrava računovodstvene iskaze i podatke iz neto troška Na osnovu ove odredbe Agencija je izvršila analizu dostavljenog Zahtjeva za naknadu neto troška za poslovnu 2014. godinu.

Stanovnici MZ Gostilje iz Opštine Danilovgrad su se obratili Telenoru za priključak putem Univerzalnog servisa podnoseći svu potrebnu dokumentaciju (Zahtjev za priključak putem US, Uvjerenje Ministarstva unutrašnjih poslova filijala Danilovgrad o prebivalištu i kopija lične karte) za 11 stanovnika. Telenor je razmatrao predmetne zahtjeve i ustanovio, na osnovu Pravilnika o kriterijumima za ocjenu opravdanosti zahtjeva korisnika za pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži putem Univerzalnog servisa, da su predmetni zahtjevi stanovnika Gostilja opravdani. Na području MZ Gostilje ne postoji fiksna elektronska komunikaciona mreža koja bi mogla biti iskorišćena za realizaciju podnijetih zahtjeva. Mjerenjima kvaliteta pokrivenosti signalom mobilnih mreža, koja su nezavisno sprovedi Telenor i Agencija, ustanovljeno je da područje MZ Gostilje nije pokriveno signalom mobilnih mreža. Kako je članom 3 stav 1 Pravilnika o kriterijumima za ocjenu opravdanosti zahtjeva korisnika za pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži putem Univerzalnog servisa propisano: „Operator Univerzalnog servisa dužan je da realizuje svaki opravdan zahtjev za pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži i javno dostupnim elektronskim komunikacionim uslugama na fiksnoj lokaciji putem Univerzalnog servisa“ Agencija je zahtjevala da Telenor u što kraćem roku realizacije priključke Univerzalnog servisa na osnovu opravdanih zahtjeva stanovnika MZ Gostilje. Kako na području sa kog su upućeni zahtjevi nije postojala izgrađena elektronska komunikaciona mreža i infrastruktura, da bi mogao da realizuje podnijete zahtjeve za pružanje usluga Univerzalnog servisa Telenor je izgradio radio baznu stanicu Gostilje sa pratećom infrastrukturom: pristupni put, elektro distributivni niskonaponski vod, uzemljenje, kontejner i antenski stub. Prikazivanje troškova izgradnje radio bazne stanice Gostilje kao neto trošak su opravdani jer Telenor ovu radio baznu stanicu ne bi gradio da nije morao da ispunjava zakonske obaveze kao operator Univerzalnog servisa

Telenor je u obračun neto troška uvrstio i troškove tekućeg održavanja radio bazne stanice Trešnjevo u Opštini Cetinje. Telenor je radio baznu stanicu Trešnjevo izgradio za potrebe pružanja usluga Univerzalnog servisa. U rad je puštena u oktobru 2013. godine. Prikazani troškovi tekućeg održavanja radio bazne stanice su opravdani.

Na osnovu broja korisnika Univerzalnog servisa i analize ostvarenih troškova i prihoda Telenora može se zaključiti da Telenor u poslovnoj 2014. godini ostvario nizak prihod od pružanja usluga Univerzalnog servisa i da nema potrebe za određivanjem profitabilnih i neprofitabilnih korisnika Univerzalnog servisa u skladu sa članom 3 stav 6 Pravilnika o metodologiji obračuna neto troška pružanja usluga Univerzalnog servisa („Sl. list CG“, br. 12/14). Imajući u vidu da Telenor ima 19 korisnika Univerzalnog servisa, smatramo da Telenor nije ostvario nematerijalne koristi odnosno da nije došlo do veće prepoznatljivosti (brenda), prisutnosti na teritoriji države kao ni marketinške prednosti zbog pristupa širokoj bazi telefonskih pretplatnika, iz razloga što je broj korisnika Univerzalnog servisa izuzetno mali u odnosu na ukupan broj korisnika Telenorove mreže a kojih je u januaru 2011. godine, kada je odabran za operatora Univerzalnog servisa po segmentima, bilo prepaid 406.531 korisnika i postpaid 123.095 korisnika, dok je u aprilu 2015. godine po segmentima bilo prepaid 233.238 korisnika i postpaid 128.587 korisnika.

Članom 94 stav 3 Zakona je propisano da ukoliko Agencija, na osnovu neto troška, utvrdi da pružanje usluge predstavlja prekomjerni trošak za operatora Univerzalnog servisa, rješenjem će utvrditi visinu naknade za pokriće neto troška za pružanje usluge Univerzalnog servisa, koja ne smije biti veća od visine neto troška. Agencija je analizom dostavljenog zahtjeva za naknadu neto troška utvrdila da pružanje usluge Univerzalnog servisa za Telenor predstavlja prekomjerni trošak i zaključila da su svi troškovi koje je Telenor tražio u zahtjevu za naknadu neto troška opravdani i kao takve ih je odobrila u potpunosti u iznosu 116.766,76 €.

Članom 95 Zakona je predviđeno da se naknade neto troškova Univerzalnog servisa obezbjeđuju iz doprinosa koji plaćaju operatori čiji je udio u ukupnom godišnjem prihodu u oblasti elektronskih komunikacija veći od 2%, kao i da visinu doprinosa i način plaćanja za pojedinog operatora određuje Agencija, proporcionalno udjelu njegovog prihoda od pružanja javnih elektronskih komunikacionih usluga u ukupnom godišnjem prihodu u oblasti elektronskih komunikacija i da operatori svoj doprinos plaćaju neposredno pružaocu Univerzalnog servisa, u visini i rokovima koje rješenjem odredi Agencija.

Ukupan prihod koji je u Crnoj Gori ostvaren u 2014. godini po osnovu pružanja javnih elektronskih komunikacionih usluga i davanja na korišćenje elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme je 218.602.606,39 €. Operatori elektronskih komunikacija koji imaju najveće učešće u prihodu sektora elektronskih komunikacija su; Crnogorski Telekom a.d. Podgorica (44,57%), Telenor d.o.o. Podgorica (29,25%), Mtel d.o.o. Podgorica (15,85%) Total tv Montenegro d.o.o. Podgorica (2,37%) i Telemach d.o.o. Podgorica (1,63%).

Udio veći od 2% u ukupnom godišnjem prihodu sektora elektronskih komunikacija imaju operatori Crnogorski Telekom, Telenor, Mtel i Total tv Montenegro pa su ovi operatori na osnovu člana 95 Zakona obveznici naknade za pokriće neto troška Univerzalnog servisa. Zbir njihovih prihoda po osnovu pružanja javnih elektronskih komunikacionih usluga i davanja na korišćenje elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme ostvaren u 2014. godini je 201.184.432,00 €, pri čemu je procentualno učešće ovih operatora u navedenom zbiru prihoda: 48,42743548% Crnogorski Telekom, 31,77844795% Telenor, 17,21828953% Mtel i Total tv Montenegro 2,57582704%. Iznosi naknade za pokriće neto troška Univerzalnog servisa za pružanje Univerzalnog servisa za pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži i javno dostupnim elektronskim komunikacionim uslugama na fiksnoj lokaciji uz posebne mjere i povoljnosti za lica sa invaliditetom i socijalno ugrožena lica za 2014. godinu za pojedine obveznike se dobijaju tako što se odobrena naknada za pokriće neto troška za 2014. godinu, u iznosu od 116.766,76 €, pomnoži sa procentualnim učešćem prihoda pojedinog obveznika u zbiru prihoda koji su ostvarili Crnogorski Telekom, Telenor, Mtel i Total tv Montenegro kako je to urađeno u tački 2 dispozitiva ovog rješenja.

Članom 95 Zakona je predviđeno da operatori koji su obveznici plaćanja naknade neto troška Univerzalnog servisa doprinos plaćaju neposredno pružaocu Univerzalnog servisa u visini i rokovima koje rješenjem odredi Agencija.

Kako je radio bazna stanica napravljena za potrebe Univerzalnog servisa a biće korišćena i u narednom periodu za istu potrebu nezavisno od toga ko će od operatora biti odabran kao operator Univerzalnog servisa mora se uzeti u obzir da je izgrađena od sredstava obveznika naknade neto troška. Stoga je opravdana i obavezna potreba za sporazum o zajedničkom korišćenju infrastrukture izgrađene radio bazne stanice za potrebe Univerzalnog servisa.

Vezano za zajedničko korišćenje izgrađene infrastrukture za potrebe Univerzalnog servisa Telenor je dopisom od 13.03.2015. godine obavijestio Agenciju da „sve US lokacije koje su izgrađene i biće ubuduće izgrađene za potrebe Univerzalnog servisa budu date sa popustom od 100% u odnosu na definisanu cijenu iz Ugovora o zajedničkom korišćenju telekomunikacione infrastrukture“. Agencija je 18.03.2015. godine putem emaila uputila predmetni dopis Telenora na adrese odgovornih lica kod operatora Crnogorskog Telekom i Mtele da budu upoznati sa stavom Telenora po pitanju zajedničkog korišćenja infrastrukture izgrađene za potrebe Univerzalnog servisa.

Agencija je poslala predlog Rješenja za naknadu neto troška za poslovnu 2014. godinu operatoru Univerzalnog servisa za pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži i javno dostupnim elektronskim komunikacionim uslugama na fiksnoj lokaciji uz posebne mjere i povoljnosti za lica sa

invaliditetom i socijalno ugrožena lica uz propratni akt zaveden pod br. 0402-2469/3 od 07.05.2015. godine, kao i operatorima elektronskih komunikacija koji učestvuju u naknadi neto troška Univerzalnog servisa Crnogorskom Telekomu i Mtelu na davanje komentara, primjedbi, mišljenja i sugestije. Crnogorski Telekom je dostavio Agenciji komentare na predmetni predlog rješenja, zavedene pod br. 07-9490 od 19.05.2015. godine. Javna rasprava, koju je Agencija organizovala u skladu sa članom 142 Zakona o opštem upravnom postupku („Sl. list RCG“, br. 60/03 i „Sl. list CG“, br. 32/11), po pitanju predloga Rješenja je održana 28.05.2015. godine.

Na osnovu komentara dobijenih tokom javnih konsultacija Agencija je napravila izmjene i dopune predloga rješenja i novi predlog Rješenja br. 0402-2469/7 od 22.06.2015. godine dostavila operatoru Univerzalnog servisa Telenoru i operatorima obveznicima naknade neto troška Crnogorskom Telekomu, Telenoru, Mtelu i Total tv Montenegro na davanje komentara, sugestija i primjedbi do 30.06.2015. godine. Crnogorski Telekom je dostavio Agenciji komentare na predmetni predlog rješenja, zavedene pod br. 07-12302 od 30.06.2015. godine. Ovi komentari Crnogorskog Telekoma su slični komentarima iz dopisa broj: 07-9490 od 19.05.2015. godine, a koje je Agencija već razmatrala i usvojila dio istih.

Na osnovu navedenog odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda Crne Gore u roku od 30 dana od dana prijema istog.

Predšednik Savjeta

dr Šaleta Đurović

